

Vår dato 30.04.2024

Innspill til ENOVAs styringsavtale

Vi viser til departementets invitasjon om å sende skriftlige innspill om Enovas innretning og mandat framover og takker for muligheten til å komme med innspill.

Offshorebransjen har ambisiøse klimamål for 2030 og 2050, og har målrettet jobbet med å identifisere, beslutte og identifisere tiltak. I 2020 høynet Stortinget klimamålet for olje- og gassindustrien, og bransjen har derfor etterlyst et forsterket virkemiddelapparat for å realisere prosjekter som må til for å realisere målsetningen om å halvere utslippene fra olje- og gassindustrien i 2030. Forutsigbare rammevilkår og et styrket virkemiddelapparat er viktig både for å nå klimamålene, men også for å skalere opp og kommersialisere de nye næringene som havvind, karbonfangst og –lagring og hydrogen.

Miljødirektoratet har i flere rapporter pekt på at dersom klimamålene skal nås, er det behov for et forsterket virkemiddelapparat. Dette var også direktoratets anbefaling i kunnskapsgrunnlaget levert til regjeringen i april i år om hva som er mulig å få til i 2035. Virkemidler er viktig for å bygge ned barrierer, bidra til skala og kostnadsreduksjoner. Enova har vært et viktig virkemiddel for offshorenæringen og vil fortsette å være det framover.

Offshore Norge har tidligere anbefalt at Enova får tilført økte midler og vi vil gi honnør til regjeringen for å ha forsterket Enova betydelig. Samtidig har vi over lengre tid pekt på at det er mulig å innrette Enova på en måte som vil gjøre det enda mer treffsikkert for å nå klimamålene i Norge. Dagens støtte fra Enova krever høy grad av innovasjon og fungerer ikke som et direkte virkemiddel for CO₂-reduksjon. For å nå de ambisiøse klimamålene Norge har satt vil Offshore Norge særlig peke på to forslag til endringer i Enovas mandat:

1. Oppheve skillet mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor

Offshore Norge mener Enova bør kunne støtte tiltak som gir utslippsreduksjoner i kvotepliktig sektor på generelt grunnlag og ikke bare i tilfeller med høy grad av innovasjon. Støtte til implementering av tiltak basert på eksisterende teknologi for kvotepliktige utslipp vil bidra både til å redusere risiko for industrien og til å ta ned kostnadene for strategisk fornuftig teknologi med spredningspotensiale inntil tiltaket ikke er dyrere enn CO₂-prisen.

Det er et stort potensial for å ta i bruk teknologi og løsninger som kan brukes i offshorenæringene i Norge, men som foreløpig er for kostnadskrevede selv med den høye CO₂-prisen næringen har for sine utslipp. Implementering av slik teknologi i større skala er nødvendig for å redusere utslippene raskt nok for å nå klimamål. Teknologien kan ofte også tas i bruk i landbasert industri, kraftsektoren og maritim sektor. Dette vil bidra til å sikre

verdiskaping, arbeidsplasser og teknologiutvikling som kan brukes i andre sektorer, samt eksporteres til utlandet.

2. Enova som hjem for utrullingsvirkemidler

Både innenfor olje- og gass og offshore maritim virksomhet er mange av de enkle utslippskuttene gjennomført og det er behov for å ta i bruk og implementere ny teknologi. I tillegg har offshorenæringen en ambisjon om å skape framtidens energinæring på norsk sokkel som inkluderer havvind, karbonfangst og –lagring og hydrogen. For en rekke tiltak i alle offshorenæringene er det behov for virkemidler slik at nye teknologier og løsninger kan "rulles ut" og tas i bruk i både raskere og i større skala enn det man oppnår med karbonprising alene. For eksempel, i offshore maritim sektor vil det være nødvendig med risikoavlastning i en periode før lavutslippsdrivstoff som for eksempel hydrogen og ammoniakk vil være konkurransedyktige med konvensjonelle drivstoff, fram til kvoteprisen blir høy nok. Dette er bare ett eksempel på at det innenfor offshorenæringene er behov for utrullingsvirkemidler som gir nødvendig forutsigbarhet før markedene er modne nok til å ta i bruk teknologi som vil redusere utslipp i stor skala. Også Miljødirektoratet har pekt på at Enovas mandat bør sees i lys av behovet for utrullingsvirkemidler, og med Enovas erfaring og kompetanse mener vi slike virkemidler passer godt inn under Enova.

Avsluttende kommentar

Offshore Norges medlemmer jobber for å realisere betydelige CO₂-lagre på sokkelen. Det er som kjent nødvendig å fange store mengder CO₂ i Norge for å nå klimamålene, samt få på plass infrastruktur for transport. Norske utslipp er ikke alene nok til å realisere kommersielle forutsetninger for utvikling av CO₂-lagre på sokkelen. Det er derfor behov for å etablere virkemidler for å realisere kommersielle verdikjeder for karbonfangst og -lagring. En nylig utredning for Energidepartementet peker i denne sammenheng på behovet for å sikre at det etableres lagre som kan ta imot CO₂ fra norske fangstaktører, og kommersielle vilkår for transport og lagring av CO₂ fra norske utslipp. Vi anbefaler at Enova bidrar med sin kompetanse til å vurdere hvordan en helhetlig virkemiddelpakke kan utformes med mål om å ta ned risiko og kommersialisere hele verdikjeden for karbonfangst og -lagring.

For Offshore Norge er det viktig at norske myndigheter arbeider for et helhetlig virkemiddelapparat som gir støtte til utslippsreducerende tiltak og sikrer like konkurransevilkår for teknologier som bidrar til å utvikle framtidens energisystem.

Med vennlig hilsen

Benedicte Solaas, direktør klima og miljø
Offshore Norge